

Bieruński Szlak Historyczny – etap I zrealizowany!

W nowobieruńskiej części naszego miasta stanęło 8 tablic typu pylon, które rozmieszczone są w najważniejszych historycznie miejscach. Wydział Promocji Urzędu Miejskiego zrealizował pierwszy etap Bieruńskiego Szlaku Historycznego – bardzo ważnego elementu Strategii Promocji Miasta przyjętej uchwałą w 2017 roku. Tablice posadowione są – tam gdzie to możliwe – przy ścieżkach rowerowych, tak, aby zwracały uwagę turystów i dawały im szansę na poznanie niezwykle bogatej historii Bierunia.

Bieruński Szlak Historyczny to system pylonów informacyjnych umieszczonych w łatwo dostępnych, istotnych dla historii Bierunia miejscach. Zachęcamy mieszkańców i turystów do

podążania szlakiem bieruńskim i poznawania historii naszego wyjątkowego miasta. Tablice są oczywiście oznakowane kodem QR – osoby zainteresowane danym obiektem lub fragmentem historii miasta, mogą poprzez zeskanowanie kodu przeczytać w internecie więcej na temat danego miejsca.

Bieruński Szlak Historyczny dzieli się na dwie części – nowobieruńską i starobieruńską. Łącznie składa się na niego 16 pylonów – po 8 w każdej z części. W pierwszej kolejności zrealizowana została część nowobieruńska. Trwają już zaawansowane prace nad etapem II – częścią starobieruńską.

Teksty historyczne do nowobieruńskiej części systemu pylonów informacyjnych opracowane zostały przez Muzeum Miejskie w Bieruniu (w organizacji). Przy ich powstawaniu Dyrektor Agnieszka Szymuła współpracowała z Henrykiem Ganobisem oraz Norbertem Jarominem i Jarosławem Mokrym.

7.

**BIERUŃ
CI PRZAJE**

Dwór i stadnina koni Solec

PL

Historia osady Solec
Pierwsza wzmianka o majątku Solec pochodzi z końca XVI w. Nazwa wywodzi się od położonych tutaj źródeł solankowych. Do dzisiaj zachowały się tutaj powstałe na przełomie XIX/XX w. budynki, należące do zespołu dworsko-palacowego: dwór (obecnie własność prywatna), pozostałości parku oraz zabudowania gospodarcze i oficyny mieszkalne.

Na tym obszarze działa obecnie Ośrodek Rekreacji Konnej Tomasz Tura, który udostępnia teren Ludowemu Klubowi Jeździeckiemu „Solec” w Bieruniu.

Dąb Marysieńki
W pobliżu dawnego folwarku, przy ul. Barbórki, do dzisiaj rośnie dąb szypułkowy o obwodzie ok. 590 cm i wysokości ok. 21 metrów. W 1991 r. uzyskał on status pomnika przyrody. Wedle zapisów miał zostać posadzony w 1683 r. dla upamiętnienia przemarszu wojsk króla Jana III Sobieskiego przez Górną Śląsk. Według relacji dąb ten uległ zniszczeniu w latach 70. XX w., a drugi, zachowany, posadzono prawdopodobnie w setną rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej. Zwany jest „Marysieńką” (od imienia żony Jana III Sobieskiego – królowej Marii Kazimierzy z domu d’Arquien).

Paciorkowce
Paciorkowcami nazywa się pięć hałd kopalnianych w kształcie świętego stożka. Powstały one w latach 90. XX w. w wyniku składowania tzw. skały płonnej (odpadu powstającego przy wydobyciu węgla) z kopalni „Piast”. Wcześniej na tym terenie znajdowały się małe stawy, które wyglądały jak paciorki różniara – stąd ich nazwa.

EN

Manor house and the horse farm – Solec

The history of Solec settlement
The first mention of the Solec estate dates back to the end of the 16th century. The name comes from the brine springs located here.

Some buildings of the manor-palace complex, such as the manor house (now private property), the remains of the park, farm buildings and residential outbuildings erected at the turn of the 19th and 20th centuries can still be seen today.

Presently, the Tomasz Tura Horse Recreation Centre operates here and it makes the area available to the „Solec” People’s Horse Riding Club in Bieruń.

Marysieńka’s Oak
Near the former farm, at Barbórka street, a pedunculate oak with a circumference of about 590 cm and a height of about 21 meters grows to this day. In 1991, it obtained the status of a nature monument. According to the records, it was planted in 1683 to commemorate the march of King Jan III Sobieski’s troops through Upper Silesia. According to reports, this oak was destroyed in the 1970s, and the other, preserved oak, was probably planted on the 100th anniversary of the Relief of Vienna. It is called „Marysieńka” (from the name of Jan III Sobieski’s wife - Queen Maria Kazimiera, née d’Arquien).

Paciorkowce Hills
Five truncated cone-shaped mine waste heaps are called the Paciorkowce Hills. They were created in the 1990s as the so called waste rock (coal mining waste) from the „Piast” coal mine was deposited there. Earlier in this area there were small ponds that looked like rosary beads (Polish „paciorki”) - hence their name.

Bieruński Szlak Historyczny

Pylony informacyjne umieszczone zostały w następujących lokalizacjach:

- Granica na Wiśle i restauracja Degolówka
- Starorzecze Wisły (Czarnuchowice)
- Dwór i arboretum (Bijasowice)
- Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bieruniu Nowym
- Budynek dworca kolejowego
- Historyczne Centrum Bierunia Nowego (Hamrowizna)
- Dwór i stadnina koni na Solcu
- Kopalnia Węgla Kamiennego „Piast”

Każda tablica zawiera opis historyczny miejsca (w języku polskim i angielskim), rycinę obrazującą najważniejszy z historycznego punktu widzenia punkt danego miejsca, mapkę na której zaznaczona jest dana lokalizacja i jej odniesienie do innych punktów w mieście oraz komiksowa ilustracja w której Utopiec w gwarze śląskiej wygłasza kwestię związaną z danym miejscem i jego historycznym znaczeniem. (Teksty wygłaszane przez Utopca są autorstwa Marcina Melona).

Źródło: UM Bieruń